

Tervis on kallis

Tervishoiutöötajate avaldus 20. septembril 2016

Peatasime täna töö haiglates ja perearstikeskustes, et öelda kõigile Eesti inimestele, eelkõige aga valitsusele ja riigikogule: tervishoid vajab lisaraha, et patsiendid saaksid vajalikku ravi.

Arstid ja õed ei jäta haigete ravimist pooleli kergekäeliselt ega kerge südamega, aga nii meditsiinis kui elus peab mõnikord tegema väiksemat kahju, et ära hoida suuremat.

Aina sagedamini näeme patsiente, kes pika järjekorra pärast on meie juurde jõudnud liiga hilja. Tihti peame nuruma kolleegidelt erandkorras vastuvõtuaega või voodikohta haigele, kelle seisund ei kannata oodata, kuulates seejuures juhtkonna manitsusi, et haigekassa lepingut ei tohi ületada.

Ravijärjekordades ootab üle 180 000 inimese, sest haigekassa eelarve on teadlikult tehtud tegelikust ravivajadusest väiksem. Seetõttu on haiglates ravitud rohkem patsiente, kui plaan ette nägi. Ükski heategu ei jää aga karistuseta – haiglatelt tahetakse nõuda viimase kvartaliga kogu haigekassa ülekulu tasa tegemist nii, et töö maht ei vähene, aga selle eest makstakse vähem. Mingit vajadust nii toimida ei ole, haigekassas on vajalik raha olemas. Jaotamata kasumis on üle 100 miljoni varasematel aastatel inimestelt kogutud raviraha, kuid selle kasutamise asemel plaanitakse raviteenuste hindu alandada. Hinnakärbe viib paratamatult järeleandmisele kvaliteedis. Masu-aegne hinnakoeffitsient tähendas ka koondamisi ja palkade vähendamist. Kas meie riik on tõesti taas nii suures kriisis, et pinnal püsimiseks on vaja arstiabi kärpida?

Riigieelarve tasakaal ei tohi olla tähtsam inimeste tervisest. Arstid ja õed tahavad teha oma tööd ja ravida patsiente vastavalt tänapäevase meditsiini võimalustele. Poliitikute ülesanne on luua selleks tingimused, mitte jaanalinnu kombel pead liiva all hoida ja otsustamist aina edasi lükata.

Eesti tervishoiusüsteem on Euroopas efektiivsuselt kahe esimese ja rahastamise tasemelt kahe viimase riigi hulgas. Vananev rahvastik vajab rohkem arstiabi ja uued tõhusamad ravimid ning ravimeetodid on kallid, seetõttu ainult ravikindlustusmaksust

kõigeks ei jätku. Efektiivses süsteemis võib leida üksikuid kohti kulude kokkuhoiuks, kuid selle mõju on umbes sama suur, kui palju saab tühjaks pigistatud sidrunist teerulliga üle sõites veel mahla kätte.

Valida on kulude vähendamise või tulude suurendamise vahel. Kulude vähendamine tähendab ravijärjekordade hüppelist pikendamist. Patsientidelt, kes maksavad oma taskust niigi ligi veerandi tervishoiukuludest, kõrgemat visiiditasu võtta või tasulise ravi osa suurendada ei saa. Siis muutub arstiabi väiksema sissetulekuga inimestele kättesaamatuks, nagu on juba juhtunud hambaraviga. Soovitame kõigepealt loobuda sotsiaalmaksu langetamisest, mis jätkaks alles 90–100 miljonit eurot aastas.

Eksperdid on vastuvaidlematult tõendanud, et Eesti tervishoid vajab lisaraha. Arstid ja õed on „hääletanud“ küll jalgedega, küll patjadega, kuid teame, et inimeste, ka poliitikute naha paksus ja reaktsioonid on erinevad. Täna on hoiatus, esimene süst, kui see ei mõju, tuleb jätkata pikema ja tõhusama ravikuuriga.

Paremini rahastatud tervishoiust võidavad kõik. Kui saab ravida rohkem patsiente, siis lühenevad rahapuudusest tingitud järjekorrad. Õigeaegne ravi hoiab ära haiguste ägenemist ja krooniliseks muutumist ning kulud vähenevad, sest kallist erakorralist ja pikaajalist ravi on vaja vähem. Kui tervishoiutöötajad näevad tunneli lõpus valgust, jäävad nad Eestisse. Kui saab kulutada rohkem haiguste ennetamisele, väheneb haigestumine. Tervemad inimesed toovad majanduskasvu – nende tööpanus suureneb, sotsiaalkulud aga vähenevad. See kõik ei tule korraga ja kohe homme, kuid saame hakata liikuma õiges suunas.

Austatud poliitikud, kogu tervishoiuvaldkond alates teadlastest, ekspertidest, ministrist kuni arstide, õdede ja hooldajateni on ühisel arvamusel, et rahastamist on vaja suurendada. Võtke meid kuulda!

Eesti Arstide Liit
Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit
Eesti Õdede Liit